

УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ ТА БЕЗПЕКА ПЕРСОНАЛУ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ СЛУЖБИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

У статті досліджено важливість управління людськими ресурсами (HRM) та забезпечення безпеки персоналу, особливо у контексті використання інформаційних технологій. Актуальність роботи обумовлена необхідністю протистояння загрозам та ризикам, що виникають у сфері ІТ. Обґрунтовано, що структура та функції служби безпеки товариства є результатом взаємодії багатьох внутрішніх і зовнішніх факторів, таких як вид товариства, його розміри, ступінь конфіденційності інформації, наявність комерційної таємниці, а також рівень загроз. Визначено низку основних цілей служби безпеки, які включають забезпечення фізичної охорони, дотримання законодавства, оцінку контрагентів та гарантування економічної безпеки товариства в цілому. Детально розглянуто функціональні спрямованості внутрішньої служби економічної безпеки, зокрема фінансову, інтелектуальну, техніко-технологічну, юридичну та ключову – інформаційну безпеку. Нами представлено уявлення про можливі структурні схеми служби безпеки ТОВ у сфері інформаційних технологій, а також визначено ключові функції фахівця чи підрозділу з інформаційної безпеки, як-от аналіз інформації, прогнозування тенденцій, розробка політики безпеки та моніторинг ризиків. Перспективи подальших досліджень пов'язані з необхідністю впровадження системного підходу, що включає використання спеціальних технічних і програмних засобів, а також навчання кваліфікованого персоналу.

Ключові слова: управління людськими ресурсами (HRM); економічна безпека; інформаційна безпека; служба безпеки; персонал; інформаційні технології (ІТ); фактори впливу; ризики; структура; контролінг.

Постановка проблеми. Незважаючи на широке вивчення економічної безпеки, джерела вказують на те, що конкретна схема (рисунок) служби безпеки ТОВ у сфері інформаційних технологій як окремого структурного підрозділу відсутня. Однак, наявна інформація

дозволяє сформувати уявлення лише про організацію інформаційної безпеки та функції відповідних підрозділів.

Актуальність дослідження. Актуальність дослідження обумовлена зростаючою потребою в ефективному управлінні інформаційними технологіями для підвищення безпеки персоналу в сучасних умовах. Необхідність гарантування економічної безпеки передбачає виокремлення та аналіз зовнішніх і внутрішніх небезпек, а також протистояння загрозі руйнування організаційної структури та перешкодам у досягненні мети розвитку товариства. Таким чином, дослідження факторів впливу на формування структури та функцій служби безпеки, особливо у сфері ІТ, набуває особливої значущості.

Формулювання мети і завдань статті. Метою статті є дослідження теоретичних підходів до управління людськими ресурсами (HRM) та обґрунтування організаційно-функціональних аспектів служби економічної безпеки товариства, зокрема у сфері інформаційних технологій, з акцентом на факторах впливу, які визначають структуру та функції підрозділів, що відповідають за безпеку персоналу.

Аналіз досліджень і публікацій. Теоретичні підходи щодо використання управління людськими ресурсами (HRM) та забезпечення економічної безпеки, які формують основу цього дослідження, були досліджені багатьма авторами.

Загальні теоретичні підходи та безпека: Дослідження у сфері безпеки на підприємствах проводили такі автори, як Boin A., Hart P., Kuipers S., Varnalii Z. S., Onyshchenko S., Maslii O., Filonych O. Cheberyako O. V., Borysenko O. A., Miedviedkova N. S. Green, а також [1; 2; 3]. Питання корпоративного управління в системі економічної безпеки персоналу досліджували Живко З. Б., Сватюк О. Р., Копитко М. І. [7]. Особливості управління персоналом в ІТ-сфері досліджувала Орлова О. М. [4]. Місце служби безпеки в організаційній структурі суб'єкта господарювання розглядалося Антоняном О. А. [5]. Значна увага приділялася питанням економічної безпеки як багаторівневої системи. Дослідження проводили Н. П. Карачина, А. В. Вітюк, С. В. Каламбет, Б. О. Кириленко, А. М. Дідик, О. Є. Кузьмін, В. Л. Ортинський, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, О. В. Ілляшенко [6; 8; 9], які обґрунтовують важливі аспекти, пов'язані зі змінами в цій сфері. При проведенні дослідження було використано системний та якісний підхід, що включає огляд літератури та дослідження.

Виклад основного матеріалу. На структуру служби безпеки організації впливає низка факторів, як внутрішніх, так і зовнішніх. Основними з них є:

1. *Вид товариства, його розміри та форми власності.* Організаційна структура підсистеми безпеки може суттєво відрізнятися залежно від того, чи це банк, фірма, а також від її розміру та форми власності. Створення служби безпеки має бути усвідомленим і раціональним, з урахуванням досвіду фахівців у цій сфері. Чим більшим є товариство, тим більшою може бути кількість функціональних складових системи економічної безпеки, що, ймовірно, впливає і на розмір та структуру служби безпеки.

2. *Реальні потреби фірми та ступінь конфіденційності її інформації.* Кількість, склад та структура служби безпеки визначаються актуальними потребами товариства та рівнем секретності інформації, якою воно володіє. Залежно від цих факторів, безпека та захист інформації можуть забезпечуватися різними способами, включаючи абонементне обслуговування спеціалістами.

3. *Наявність та обсяг комерційної таємниці.* Захист комерційної та виробничої таємниці є одним із завдань служби безпеки. Обсяг інформації, що становить комерційну таємницю, та необхідність її захисту, ймовірно, впливатимуть на структуру та спеціалізацію підрозділів служби безпеки.

4. *Рівень загроз та ризиків.* Економічна безпека товариства спрямована на протистояння небезпеці руйнування його організаційної структури та статусу, а також перешкодам у досягненні мети розвитку. Робота з ризиками є ключовою функцією управління економічною безпекою. Відповідно, структура служби безпеки може формуватися з урахуванням необхідності протидії різним видам загроз, які класифікуються за ймовірністю настання та сферами виникнення.

5. *Специфіка діяльності служби безпеки.* Процес управління в службі безпеки має свою специфіку, яка може відрізнятися від загальноприйнятих моделей управління. Структура служби безпеки має відповідати особливостям.

6. *Зовнішні та внутрішні умови.* Гарантування економічної безпеки передбачає виокремлення та аналіз зовнішніх і внутрішніх небезпек. Зовнішні небезпеки виникають за межами товариства і не пов'язані з його виробничою діяльністю, тоді як внутрішні чинники зумовлені процесами, що виникають у виробництві та діяльності

персоналу. Служба безпеки має враховувати ці умови у своїй структурі та діяльності.

7. *Статус системи економічної безпеки на товаристві.* Компетенції структурного підрозділу з економічної безпеки, а отже, ймовірно, його структура, залежать від того, чи є система економічної безпеки підсистемою системи управління або надсистемою.

8. *Функціональні обов'язки та конкретні завдання.* Служба безпеки вирішує завдання організації захисту економічних інтересів на товаристві, надання допомоги та здійснення контролю за діяльністю всіх функціональних ланок товариства. Структура служби має забезпечувати ефективне виконання цих функцій та завдань. Розподіл завдань між працівниками підрозділу з економічної безпеки може здійснюватися за різними критеріями, включаючи види загроз та функції системи економічної безпеки.

«Структура підрозділу з економічної безпеки товариства — це його внутрішній устрій, який характеризує розподіл завдань між працівниками» [2], їхню підпорядкованість і взаємодію між ними. Розподіл завдань між працівниками структурного підрозділу з економічної безпеки підприємства може здійснюватися за різними критеріями. Служба безпеки фірми має низку важливих цілей, спрямованих на забезпечення її стабільного та безпечного функціонування. Згідно з джерелами, основні цілі включають:

- забезпечення безпеки фірми та суворе дотримання чинного законодавства України. Це є загальною метою, що охоплює аспекти діяльності служби безпеки;
- надання охоронних і пошукових послуг з метою безпеки фірми. Це передбачає фізичну охорону об'єктів, майна та персоналу фірми, а також здійснення заходів для виявлення та запобігання загроз;
- забезпечення збереженості спеціальних засобів, зброї, боєприпасів, що придбані товариством. Це стосується контролю за обігом та зберіганням матеріальних цінностей, які можуть становити підвищену небезпеку або мати особливу цінність;
- забезпечення якісної професійної підготовки осіб зі складу служби безпеки. Високий рівень кваліфікації співробітників є необхідною умовою для ефективного виконання покладених на них завдань;
- оцінка фірм, що співпрацюють і взаємодіють на ринку послуг. Це допомагає виявляти потенційні ризики, пов'язані з діловими партнерами та контрагентами;

- організація взаємодії постів і порядок їх посилення за різних режимів діяльності. Це забезпечує злагоджену роботу охоронних підрозділів та їх готовність до реагування на різні ситуації;
- організація зв'язку між постами для забезпечення взаємодії. Ефективна комунікація є критично важливою для координації дій служби безпеки;
- організація взаємодії з органами МВС; співпраця з правоохоронними органами необхідна для розв'язування питань, що виходять за межі компетенції служби безпеки фірми;
- визначення дій сил і засобів служби безпеки при порушенні режимів захисту. Наявність чітких алгоритмів дій у кризових ситуаціях підвищує ефективність реагування;
- забезпечення охорони провідних фахівців фірми, їх сімей і власності. Це спрямовано на захист ключових осіб компанії та їхніх особистих інтересів;
- забезпечення економічної безпеки товариства. Це ширше поняття, яке може включати захист від економічних злочинів, недобросовісної конкуренції, розкрадань та інших загроз економічним інтересам фірми;
- вибір зовнішніх ринків і контрагентів з урахуванням критерію безпеки; при здійсненні «зовнішньоекономічної діяльності служба безпеки також має враховувати фактори ризику та безпеки при виборі партнерів і ринків» [6].

«Начальнику служби безпеки не дозволяється суміщати охоронну діяльність із державною службою чи виборною оплачуваною посадою в громадських об'єднаннях, а також надавати послуги особисто чи через своїх підлеглих, що пов'язані із забезпеченням безпеки інших товариств» [9].

Поняття «типи служб економічної безпеки» прямо не класифікується. Однак, аналізуючи інформацію, можна виокремити певні аспекти, що дозволяють говорити про різні форми організації та спрямованості діяльності в цій сфері. *Основний тип служби економічної безпеки*, який нами детально розглядається, – це внутрішня служба безпеки товариства (служба економічної безпеки товариства). Ця служба є структурним підрозділом товариства, який безпосередньо підпорядковується керівнику та відповідає за забезпечення економічної безпеки шляхом виконання різноманітних функцій та завдань. У межах внутрішньої служби безпеки можна виділити різні функціональні спрямованості залежно від ключових аспектів економічної безпеки, на які зосереджується діяльність:

- *фінансова безпека* як забезпечення ефективного використання корпоративних ресурсів, контроль за ліквідністю, кредиторською та дебіторською заборгованістю, фінансовою стійкістю. За цю складову відповідають фінансова та економічна служби товариства;

- *інтелектуальна та кадрова безпека*, а саме збереження та розвиток інтелектуального потенціалу, ефективне управління персоналом, запобігання звільненню кваліфікованих працівників, зниженню освітнього рівня;

- *техніко-технологічна безпека* для забезпечення відповідності технологій найкращим світовим аналогам;

- *інформаційна безпека*, тобто збір, аналіз та захист інформації про діяльність товариства, прогнозування тенденцій, оцінка рівня економічної безпеки за всіма компонентами; «створення підрозділу комп'ютерної безпеки може бути одним із заходів у цій сфері» [9];

- *юридична безпека* для розширення юридичної служби для захисту інтересів товариства, звернення до судових органів у разі порушень.

Крім того, є можливість використання зовнішніх (аутсорсингових) послуг «спеціалізованих фірм для забезпечення безпеки та захисту інформації» [8]. Це можна розглядати як ще один тип забезпечення економічної безпеки, де функції служби безпеки частково або повністю передаються стороннім організаціям на договірній основі. Таким чином, хоча чіткої типології служб економічної безпеки в джерелах не наведено, але можна розрізняти: внутрішні служби економічної безпеки товариства з різною функціональною спрямованістю (фінансова, інтелектуальна, техніко-технологічна, інформаційна, юридична тощо); «зовнішні (аутсорсингові) послуги з економічної безпеки, що надаються спеціалізованими компаніями» [1].

Нами представлено огляд можливих структурних схем служби безпеки ТОВ у сфері інформаційних технологій (рис. 1, 2, 3, 4). Хоча конкретні схеми не були знайдені в джерелах, але на основі наявної інформації обґрунтуємо уявлення про організацію інформаційної безпеки на товаристві, а також про функції, які можуть виконувати відповідні підрозділи та спеціалісти.

Питання інформаційної безпеки персоналу, зокрема керівництва, можуть бути інтегровані в ширшу службу економічної безпеки товариства (рис. 1).



Рис. 1. Схема комплексної інформаційної безпеки персоналу на ТОВ у сфері інформаційних технологій (складено авторами)

У такому випадку (рис. 2), у структурі служби безпеки може бути фахівець або відділ, відповідальний за інформаційну безпеку.

Служба інформаційної безпеки (або фахівець з інформаційної безпеки у складі іншої служби) може виконувати наступні функції:

- збір та аналіз інформації про діяльність суб'єкта господарювання;
- аналіз одержуваної інформації з дотриманням загальноприйнятих принципів і методів;
- прогнозування тенденцій розвитку науково-технологічних, економічних і політичних процесів;
- оцінка рівня економічної безпеки за всіма складовими, включаючи інформаційну;
- розробка політики інформаційної безпеки товариства» [9];
- впровадження організаційних і технічних заходів для мінімізації та компенсації існуючих чи потенційних ризиків інформаційної безпеки;
- використання спеціальних технічних і програмних засобів захисту інформації;
- забезпечення захисту інформації в комп'ютерних інформаційних системах і мережах передачі даних;
- здійснення заходів щодо протидії та нейтралізації загроз інформаційній безпеці товариства» [1];
- аналіз проблем у забезпеченні інформаційної безпеки товариства;

- розроблення планових організаційних заходів та використання технічних засобів захисту інформаційних ресурсів і баз даних обмеженого доступу;
- участь в аудиті інформаційної безпеки на товаристві;
- участь у службових розслідуваннях інцидентів, пов'язаних з порушенням інформаційної безпеки;
- «контролінг інформаційної безпеки на товаристві» [6];
- виявлення ризиків інформаційної безпеки та оцінювання їх важливості;
- визначення групи доступу до інформаційних ресурсів;
- розроблення системи управління ризиками інформаційної безпеки;
- впровадження постійного моніторингу рівня інформаційної безпеки;
- забезпечення фізичної безпеки майна товариства та безпеки персоналу;
- розробка вимог до інформаційної системи з нагляду за подіями та процесами.



Рис. 2. Схема ієрархії щодо сектору служби безпеки ТОВ у сфері інформаційних технологій (складено авторами)

Враховуючи ці функції, можлива спрощена схема служби безпеки ТОВ у сфері інформаційних технологій (якщо вона виділена в окремий підрозділ) може виглядати наступним чином (рис. 3).



Рис. 3. Спрощена схема секторів служби безпеки, коли вона виділена в окремий підрозділ ТОВ у сфері інформаційних технологій (складено авторами)

У випадку, якщо інформаційна безпека є частиною загальної служби економічної безпеки, то схема може бути такою на рис. 4.



Рис. 4. Схема секторів служби безпеки, коли інформаційна безпека є її частиною і включає фахівців з ІТ-безпеки/ кібербезпеки (складено авторами)

Служба інформаційної безпеки може виконувати наступні функції:

- збір та аналіз інформації про діяльність суб'єкта

господарювання;

- аналіз одержуваної інформації з дотриманням прийнятих принципів і методів;
- прогнозування тенденцій розвитку науково-технологічних, економічних і політичних процесів;
- оцінка рівня економічної безпеки за всіма складовими, в т.ч. інформаційну;
- розробка політики інформаційної безпеки товариства;
- впровадження організаційних і технічних заходів для мінімізації та компенсації існуючих чи потенційних ризиків інформаційної безпеки;
- використання спеціальних технічних і програмних засобів захисту інформації;
- забезпечення захисту інформації в комп'ютерних інформаційних системах і мережах передачі даних;
- здійснення заходів щодо протидії та нейтралізації загроз інформаційній безпеці товариства;
- аналіз проблем у забезпеченні інформаційної безпеки товариства;
- розроблення планових організаційних заходів та використання технічних засобів захисту інформаційних ресурсів і баз даних обмеженого доступу;
- участь в аудиті інформаційної безпеки на товаристві;
- участь у службових розслідуваннях інцидентів, пов'язаних з порушенням інформаційної безпеки;
- «контролінг інформаційної безпеки на товаристві» [6];
- виявлення сукупності ризиків інформаційної безпеки та оцінювання їх важливості;
- визначення групи доступу до інформаційних ресурсів;
- розроблення системи управління ризиками інформаційної безпеки;
- впровадження постійного моніторингу рівня інформаційної безпеки;
- забезпечення фізичної безпеки майна товариства та безпеки персоналу;
- розробка вимог до інформаційної системи з нагляду за подіями та процесами.

Кількісний склад структурного підрозділу з економічної безпеки підприємства та розподіл за посадами відображаються у штатному

розкладі – документі, який встановлює «штати та посадові оклади працівників» [6]. Ці функції можуть варіюватися залежно від специфіки товариства та його потреб у сфері інформаційної безпеки.

Висновки. Структура служби безпеки є результатом взаємодії багатьох факторів, що відображають специфіку діяльності товариства, рівень загроз, необхідність захисту інформації та загальну систему управління економічною безпекою. Основні цілі служби безпеки фірми є різноманітними та охоплюють як фізичну, так і економічну безпеку, а також правове забезпечення діяльності товариства. Важливо зазначити, що структура та функції конкретної служби економічної безпеки визначаються факторами, включаючи розмір товариства, складність виробничих процесів, наявність комерційної таємниці, рівень загроз тощо. Отже, це лише схематичні уявлення, і реальна структура служби безпеки ТОВ у сфері інформаційних технологій та її функції можуть значно відрізнятися залежно від розміру товариства, специфіки його діяльності, рівня інформаційної інфраструктури та наявності конкретних вимог до інформаційної безпеки.

Перспективи подальших досліджень. Для забезпечення належного рівня інформаційної безпеки потрібен системний підхід, що включає використання спеціальних технічних і програмних засобів, цифровізації організаційних заходів та навчання кваліфікованого персоналу, а тому виступає напрямом подальшого дослідження.

1. Boin A., Hart P., Kuipers S. The Crisis Approach. Handbook of Disaster Research. November 2017. P. 23–38. DOI: 10.1007/978-3-319-63254-4_2 (дата звернення: 20.09.2025). 2. Cheberyako O. V., Varnalii Z. S., Borysenko O. A., Miedviedkova N. S. Green finance as a modern tool for social and environmental security. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science* this link is disabled. 2021. Vol. 915(1). P. 012017. (Scopus). (дата звернення: 20.09.2025). 3. Varnalii Z., Onyshchenko S., Maslii O., Filonych O. Prerequisites for Shadowing and Corruption in the Construction Business of Ukraine (Передумови тінізації та корупції в будівельному бізнесі України). *Lecture Notes in Civil Engineering* this link is disabled. 2022. Vol. 181. C. 793–808. (Scopus). URL: https://doi.org/10.1007/978%2D3%2D030%2D85043%2D2_73 (дата звернення: 20.09.2025). 4. Орлова О. М. Особливості управління персоналом в ІТ-сфері. *Науковий вісник УЖН*. 2017. № 11. С. 117–120. 5. Антонян О. А. Місце служби безпеки в організаційній структурі суб'єкта господарювання. *Управління проектами та розвиток виробництва* : зб. наук. Праць / Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля. 2023. № 3(42). С. 44–50. 6. Економічна безпека товариства : підручник / А. М. Дідик, О. Є. Кузьмін, В. Л. Ортинський, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, О. В. Ілляшенко та ін. ; за заг. ред. А. М. Дідика. Львів : НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624 с. URL:

https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3fmb_finan/Ekonomichna-bezpeka-pidpryyemstva_pidruchnyk.pdf (дата звернення: 20.09.2025). **7.** Живко З. Б., Сватюк О. Р., Копитко М. І. Корпоративне управління в системі економічної безпеки : навч. посіб. / за заг. ред. З. Б. Живко. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 456 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/671> (дата звернення: 20.09.2025). **8.** Каламбет С. В. Кириленко Б. О. Економічна безпека як багаторівнева система. *Економіка і суспільство* / Мукачівський державний університет. 2016. Вип. 5. С. 344–349. (дата звернення: 20.09.2025). **9.** Карачина Н. П., Вітюк А. В. Економічна безпека : електронний навч. посіб. комбінованого (локального та мережного) використання. Вінниця : ВНТУ, 2023. 112 с. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2023/Karachina_2023_112.pdf (дата звернення: 20.09.2025).

REFERENCES:

1. Boin A., Hart P., Kuipers S. The Crisis Approach. Handbook of Disaster Research. November 2017. P. 23–38. DOI: 10.1007/978-3-319-63254-4_2 (accessed: 20.09.2025).
2. Cheberyako O. V., Varnalii Z. S., Borysenko O. A., Miedviedkova N. S. Green finance as a modern tool for social and environmental security. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science* this link is disabled. 2021. Vol. 915(1). P. 012017. (Scopus). (accessed: 20.09.2025).
3. Varnalii Z., Onyshchenko S., Maslii O., Filonych O. Prerequisites for Shadowing and Corruption in the Construction Business of Ukraine (Передумови тінізації та корупції в будівельному бізнесі України). *Lecture Notes in Civil Engineering* this link is disabled. 2022. Vol. 181. С. 793–808. (Scopus). URL: https://doi.org/10.1007/978%2D3%2D030%2D85043%2D2_73 (accessed: 20.09.2025).
4. Orlova O. M. Osoblyvosti upravlinnia personalom v IT-sferi. *Naukovyi visnyk UZhN*. 2017. № 11. С. 117–120.
5. Antonian O. A. Mistse sluzhby bezpeky v orhanizatsiinii strukturi subiekta hospodariuvannia. *Upravlinnia proektamy ta rozvytok vyrobnytstva* : zb. nauk. Prats / Skhidnoukrainskyi natsionalnyi universytet imeni Volodymyra Dalia. 2023. № 3(42). С. 44–50.
6. Економічна безпека товариства : підручник / А. М. Дидyk, О. Ye. Kuzmin, V. L. Ortynskyi, H. V. Kozachenko, Yu. S. Pohorelov, O. V. Illiashenko та ін. ; за zah. red. A. M. Didyka. Lviv : NU «Lvivska politekhnika», TzOV «Vydavnycha hrupa «Bukhhaltery Ukrainy», 2019. 624 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3fmb_finan/Ekonomichna-bezpeka-pidpryyemstva_pidruchnyk.pdf (data zvernennia: 20.09.2025).
7. Zhyvko Z. B., Svatiuk O. R., Kopytko M. I. Korporatyvne upravlinnia v systemi ekonomichnoi bezpeky : navch. posib. / za zah. red. Z. B. Zhyvko. Lviv : LvDUVS, 2018. 456 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/671> (data zvernennia: 20.09.2025).
8. Kalambet S. V. Kyrylenko B. O. Ekonomichna bezpeka yak bahatorivneva systema. *Ekonomika i suspilstvo* / Mukachivskyi derzhavnyi universytet. 2016. Vyp. 5. S. 344–349. (data zvernennia: 20.09.2025).
9. Karachyna N. P., Vitiuk A. V. Ekonomichna bezpeka : elektronnyi navch. posib. kombinovanoho (lokalnoho ta merezhnoho) vykorystannia. Vinnytsia : VNTU, 2023. 112 с. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2023/Karachina_2023_112.pdf (data zvernennia: 20.09.2025).

Svatiuk O. R. ^[1; ORCID ID: 0000-0003-0099-2532],
Candidate of Economics (Ph.D.), Associate Professor
Kalhanov O. M. ^[1],
Senior Student

¹*Lviv Polytechnic National University, Lviv*

MANAGEMENT OF INFORMATION TECHNOLOGIES AND PERSONNEL SECURITY: ORGANIZATIONAL AND FUNCTIONAL ASPECTS OF THE ECONOMIC SECURITY SERVICE

This research investigates the management of human resources (HRM) and the enhancement of personnel safety, specifically focusing on the influencing factors within the sphere of Information Technology (IT). The study employs a systemic and qualitative approach, involving a comprehensive review of relevant literature and case studies. The analysis draws upon the work of several authors who have explored theoretical approaches in this field, including Varnalii Z. S., Onyshchenko S., Maslii O., Filonych O., Cheberyako O. V., Borysenko O. A., Miedviedkova N. S., Boin A., Hart P., Kuipers S., Antonyan O. A., Didyk A. M., Kuzmin O. Ye., Ortynskyi V. L., Kozachenko H. V., Pohorelov Yu. S., Illiashenko O. V., Martynova L., Karachyna N. P., Vitiuk A. V., Orlova O. M., Kalambet S. V., Kyrylenko B. O. The primary focus is placed on understanding the organizational structure of the enterprise's security service, particularly in the IT sector.

This research investigates Human Resource Management (HRM) and enhancing personnel security, specifically considering influencing factors within the IT sector. The study uses a systemic and qualitative approach, reviewing relevant literature. The structure and functions of the enterprise's economic security service are complex, determined by factors such as the company's type, size, form of ownership, real needs, degree of information confidentiality, presence of commercial secrets, and the level of internal and external threats and risks. The security service's core objectives include ensuring strict adherence to current legislation, providing physical protection of assets and personnel, professional training for security staff, evaluating collaborating firms, organizing post interactions, and ensuring the overall economic security of the enterprise. The functional focus of the internal economic security service is multidimensional, encompassing Financial security, Intellectual and Personnel security, Technical and Technological security, Legal security, and crucially, Information Security. Information security functions, which may be carried out by a dedicated specialist or unit, involve the comprehensive collection and analysis of data, forecasting scientific and economic trends, developing security policy, implementing

organizational and technical measures to minimize risks, using specialized software, determining access groups, developing a risk management system, and continuously monitoring the security level (controlling). Although detailed structural diagrams for an IT security department as a separate entity are not explicitly provided in the sources, conceptual schematics suggest integrating IT security into the broader economic security service. Effective protection requires a systemic approach involving special technical means, digitization, and continuous training of qualified personnel.

Keywords: human resource management (HRM); economic security; information security; security service; personnel; information technology (IT); influencing factors; risks; structure; controlling.

Отримано: 12 вересня 2025 року
Прорецензовано: 17 вересня 2025 року
Прийнято до друку: 26 вересня 2025 року